Gemeente Heerde

cittaslow

Themaraad:
Koersbepaling Afval- en Grondstoffeninzameling

30 september 2024

Afvalinzameling gemeente Heerde
Inwoners stimuleren om afval beter te scheiden

Wat	Inzamelfrequentie	
Restafval	Wegbrengen OVS Container 1x 6 per weken Milieupas voor OVS	
PMD	Zakken 1x per 2 weken	
GFT	Container 1x per 2 weken	
Papier	Los aanbieden 1x per 4 weken (ROVA) Inzameling maatschappelijke organisaties	

Financiële prikkel >>
diftar

Service prikkel >>
omgekeerd inzamelen

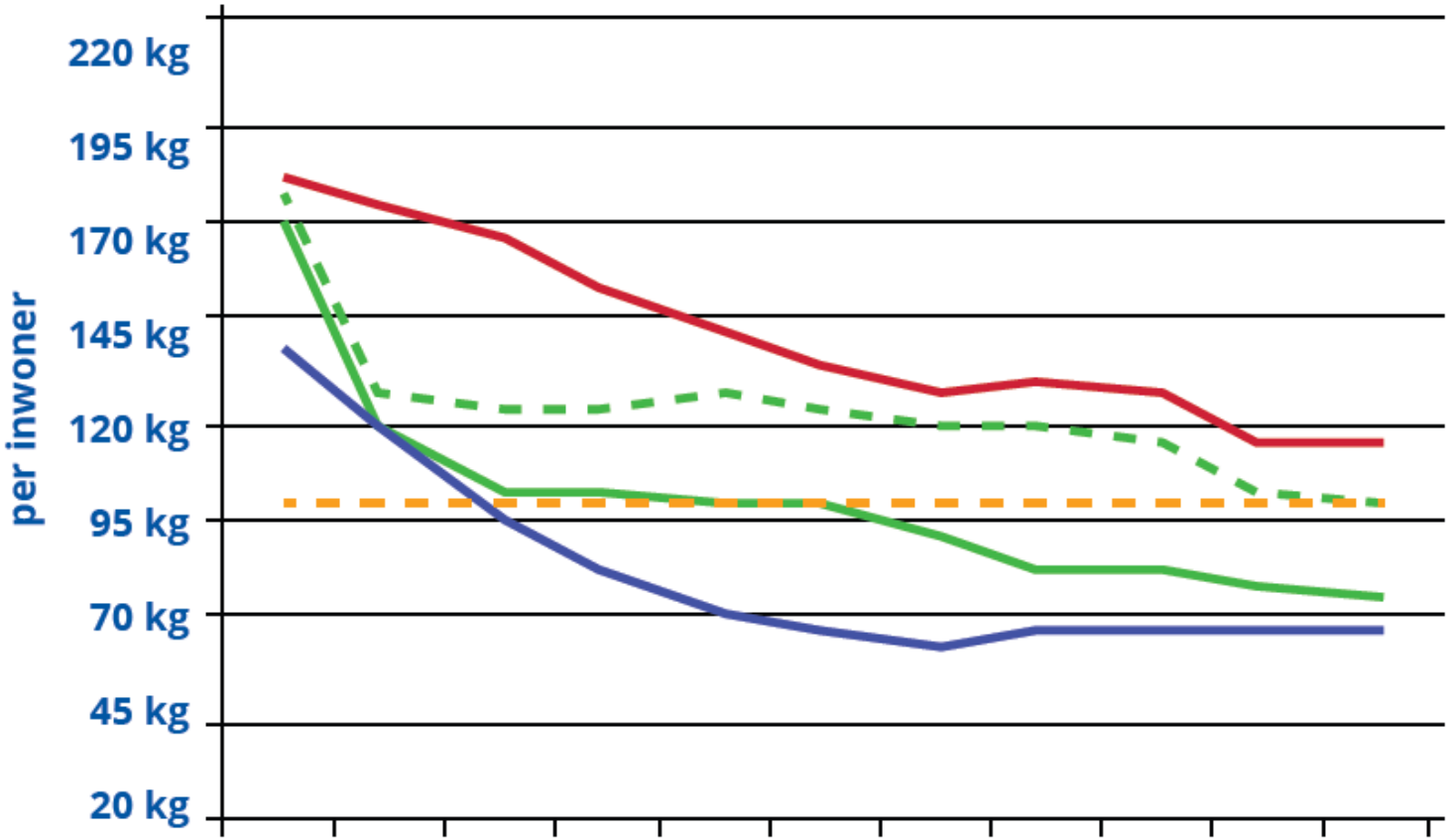
Gedragsprikkel >>
communicatie

Gemeente Heerde

Stand van zaken afvalinzameling Heerde 2023
Hoeveelheid restafval per inwoner per jaar

cittaslow

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Heerde restafval	168	117	104	102	100	97	91	85	85	79	77
Landelijk gemiddelde sted.kl. 4	181	174	167	155	143	135	128	132	126	114	114
ROVA Diftar gemiddeld	140	117	93	83	71	68	64	68	67	66	69
Heerde restafval + GHA	179	128	123	124	126	124	117	117	113	101	100
Doelstelling VANG	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

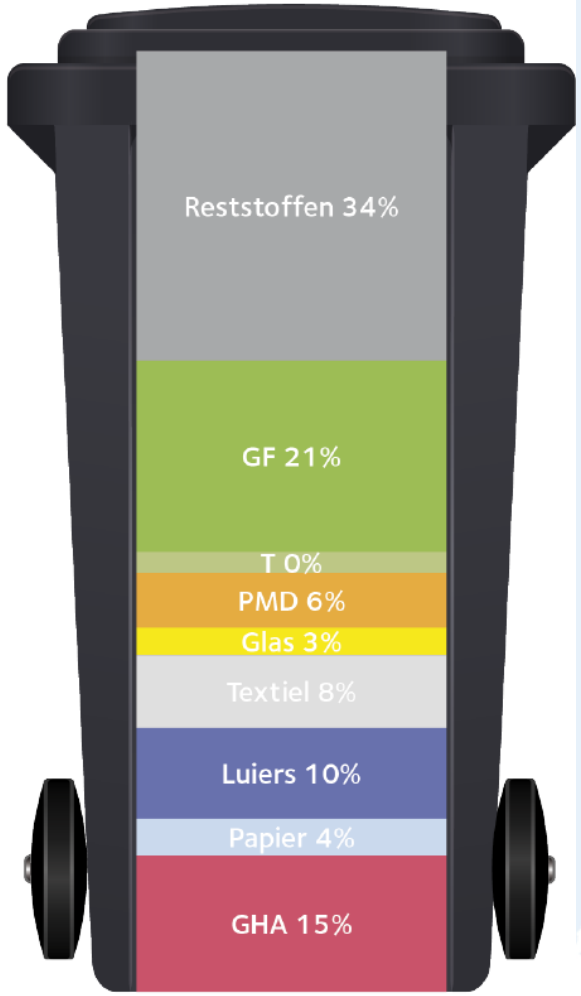
Stand van zaken afvalinzameling Heerde 2023
Sorteeranalyse restafval

Samenstelling van het restafval

Kilogram per inwoner 77kg totaal

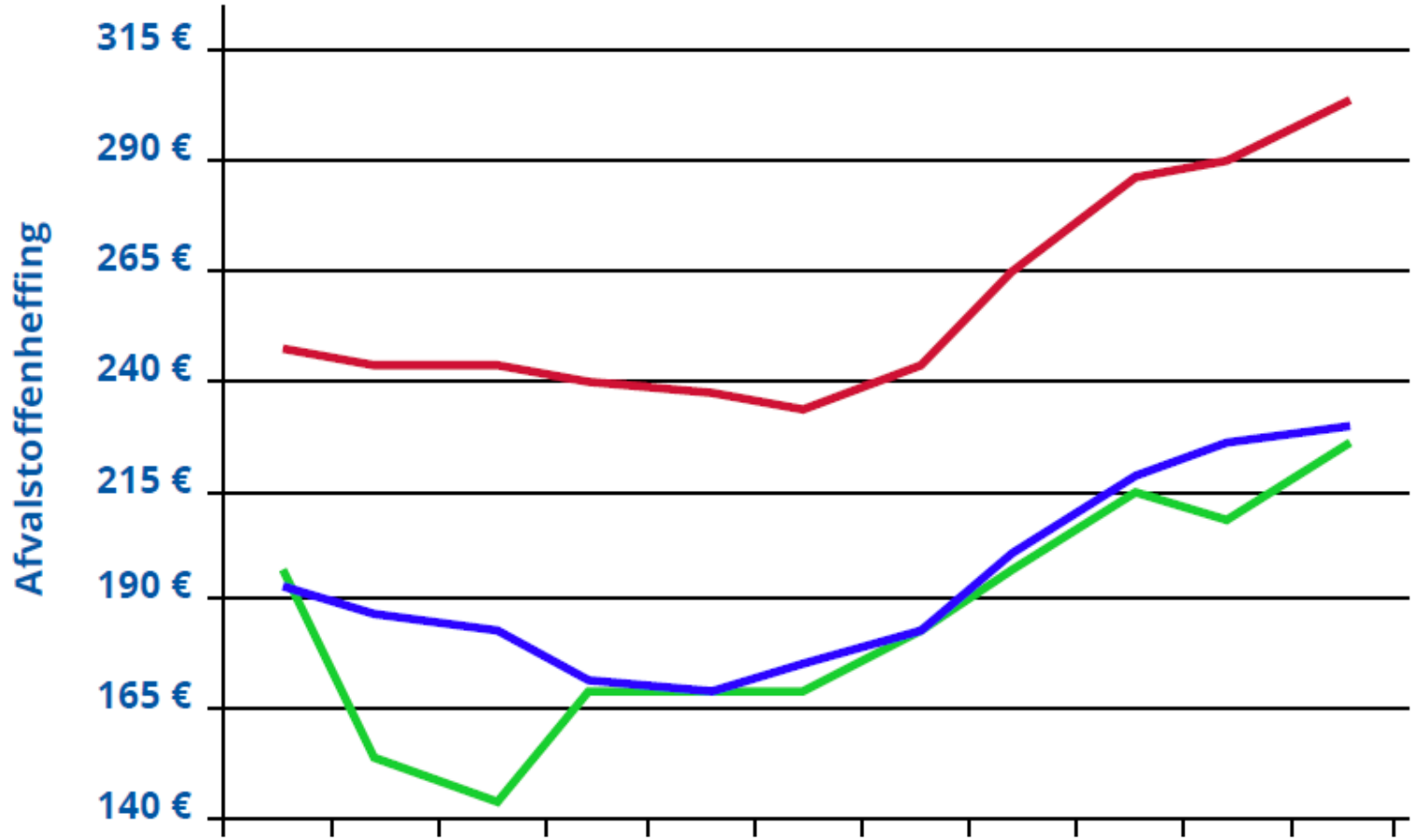
	2023
Reststoffen	26
GF (excl.T)	16
T (excl.GF)	0
PMD	5
Glas	2
Textiel	6
Luiers	7
Papier	3
GHA	12

Procentueel

Stand van zaken afvalinzameling Heerde 2023
Ontwikkeling afvalstoffenheffing

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Heerde	197	153	145	170	170	170	181	196	215	208	224
ROVA gemiddeld	192	185	183	172	170	175	181	202	220	224	229
Landelijk gemiddeld	246	242	242	239	235	232	244	263	287	291	303

Wettelijke kaders

Europese kaders

Green deal -> 2050 klimaatneutraal

Kaderrichtlijn Afvalstoffen -> afvalhiërarchie

Nationale kaders

Wet Milieubeheer -> Zorgplicht gemeenten

Wet Milieubeheer -> Besluit gescheiden inzameling

Landelijk afval plan 3 -> Kwantitatieve en kwalitatieve afvaldoelen

Landelijke ontwikkelingen

Uitvoeringsprogramma VANG

100 kilo restafval per inwoner per jaar in 2025
Recycle percentage van 60% in 2030 en 65% in 2035

Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid

Landelijke ontwikkelingen

CO2-heffing

- Verwerking bij EVI in Duitsland
- Heffingsbedrag CO2 per ton 2024
- Fossiel deel 0,402

Jaar	2024	2025	2026	2027	2028 (*)
Netto CO2 heffing per ton HRA	€18,09	€23,68	€28,94	€34,20	€52,62

Aanleiding koersbepaling afval en grondstoffeninzameling

- **Coalitieakkoord**: wens tot verbeteren van de inzameling van plastic

Maar daarnaast ook een aantal ontwikkelingen en wensen:

- De toenemende producentenverantwoordelijkheid
- De invoering van de CO2 belasting voor verbranding van restafval
- Het gescheiden inzamelen van GFT bij hoogbouw
- Financiële effecten van een gewijzigde kostenverdeling bij de ROVA
- Toenemende belang van goede kwaliteit van ingezamelde grondstoffen
- Wens van inwoners voor een tweede GFT container
- De toezegging naar onderzoek pilot ondergrondse restafval en grondstoffencontainers in Wapenveld Noord
- Een mogelijke invoering ja/ja sticker
- Mogelijkheden om scholen en maatschappelijke instellingen mee te nemen in de grondstoffeninzameling
- De kostenefficiëntie en volhoudbaarheid van de huidige wijze van oud papierinzameling door maatschappelijke organisaties en gemeente

De raad is hierover bericht op 20 december 2023 (2023-94)

Diftar (1999) en 'Omgekeerd inzamelen',

dat houdt in:

- We zetten in op het scheiden van grondstoffen uit restafval
- We bieden goede inzamelvoorzieningen voor het aanbieden van grondstoffen
- We belonen het goed scheiden van grondstoffen uit restafval
- We bieden goede brengvoorzieningen voor grof tuinafval en grof huishoudelijk afval
- We maken het aanbieden van restafval moeilijker dan het aanbieden van grondstoffen

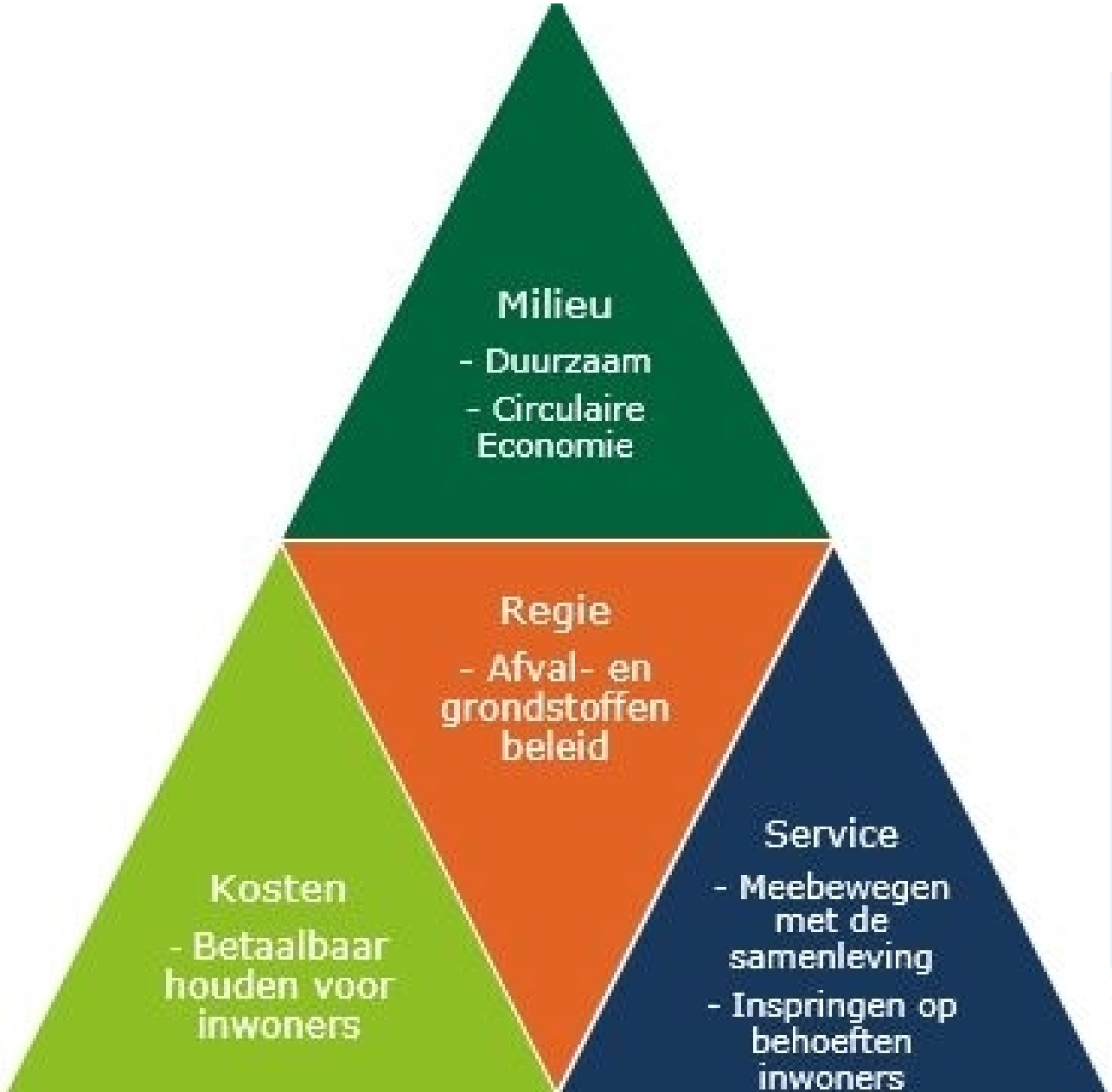
Belangrijke ontwikkelingen laatste 10 jaar

- 2013 Invoering fase 1 omgekeerd inzamelen:
  - nultarief voor GFT containers
  - GFT inzameling buitengebied opnieuw invoeren
  - inzamelfrequentie restafval verlagen naar 1x per 4 weken

- 2015 Logistieke aanpassingen:
  - huis aan huis papierinzameling in hele gemeente eens per 4 weken
  - gratis brengmogelijkheid GTA van 11x per jaar naar (bijna) elke zaterdag

- 2018/2019 Nieuwe doelstellingen afvalbeleid & laag frequent
  - Streven naar 100% circulaire afvalinzameling in 2025
  - restafvalinzameling verlagen naar 1x per 6 weken

De afvaldriehoek

Dilemma's

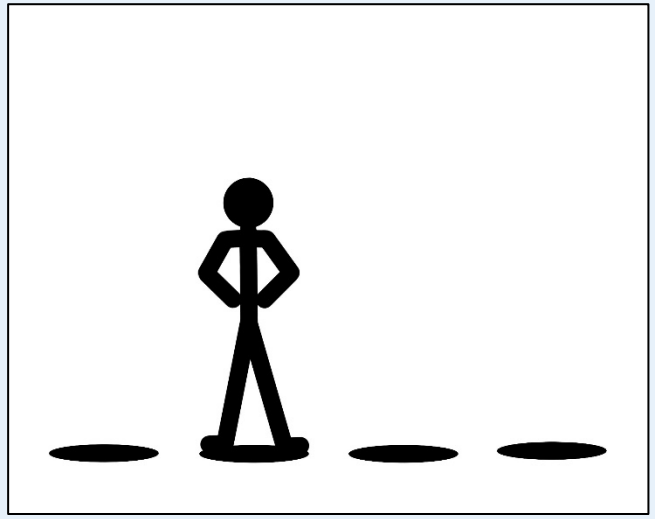
1. Willen we onze afvalstoffenheffing laag houden voor onze inwoners. Dan betekent dat dat er meer grondstoffen uit restafval moeten worden gescheiden. Dit kan ten koste gaan van service.

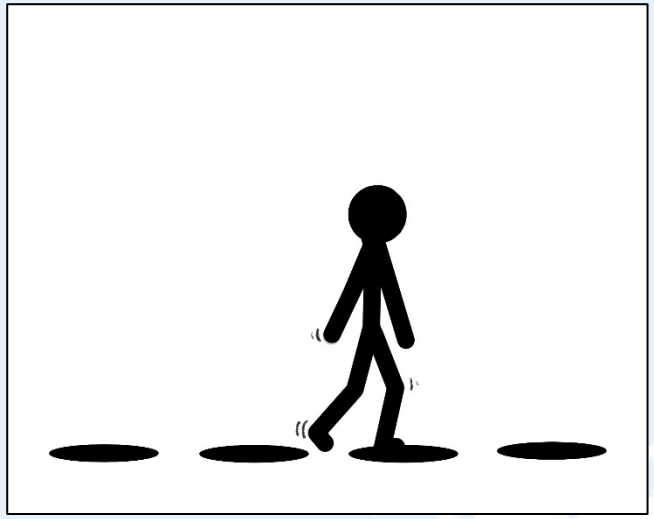
2. Willen we onze inwoners graag meer service bieden, maar zijn we ook bereid daarvoor meer te betalen?

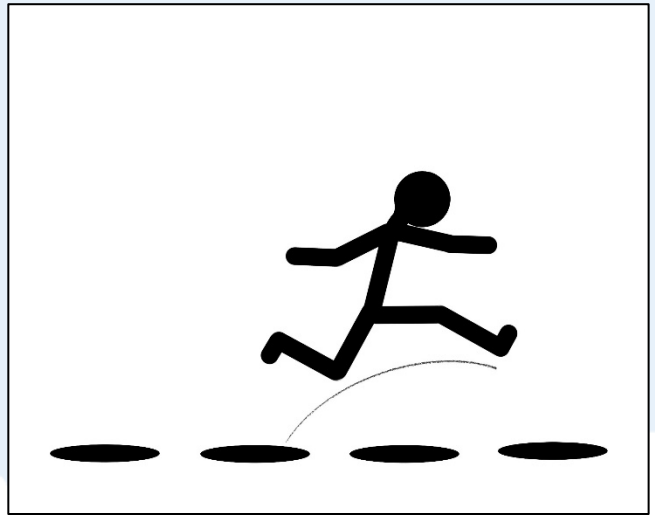
3. Willen we als gemeente vol inzetten op circulariteit ook al betekent dat het gevolgen heeft voor de service die we bieden en de kosten?

3 scenario's uitgaande van hoekpunt milieu/circulair & service

1. Pas op de plaats
2. Stap vooruit
3. Sprong voorwaarts

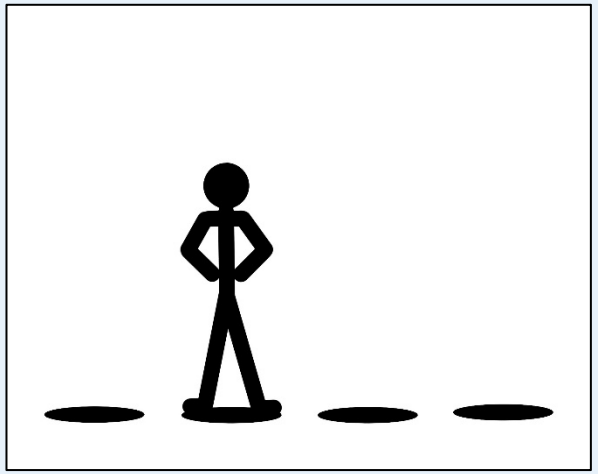

Scenario 1 Pas op de plaats

Pas op de plaats dat betekent:
We behouden de huidige inzameling van grondstoffen en restafval.

Waarom een pas op de plaats?
- We halen de landelijke doelstellingen, dus goed genoeg?
- We wachten ontwikkelingen in afvalland af. Bijvoorbeeld over 2 jaar ontwikkelingen weer bezien.

Waarom geen pas op de plaats?
- Onze inwoner moet elk jaar meer betalen: de afvalstoffenheffing stijgt
- We zamelen geen GFT in bij hoogbouw

Bijpassende doelstelling afvalbeleid voor 2030

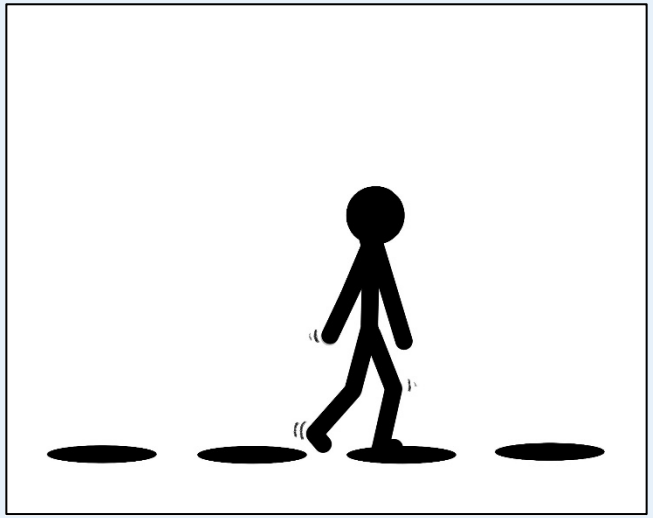
- 100 kilogram restafval (grof en fijn), en
- 60% recycling huishoudelijke afvalstoffen

Opties om de inzameling van grondstoffen te verbeteren door extra service:

- Invoering GRIPwagen
- Verstrekken 2de minicontainer GFT
- Mogelijkheid grondstoffeninzameling scholen en maatschappelijke instellingen

Een stap vooruit dat betekent:
We zetten in op het terugwinnen van meer grondstoffen uit restafval, door:

- Frequentieverlaging inzameling restafval van 6 naar 8 weken,
- Ook bij hoogbouw GFT in te zamelen

Voordelen & nadelen frequentieverlaging

+ logisch vervolg
+ geen/weinig investeringskosten
+ inperking kostenverhoging
+ 1x per 8 weken is reëel volgens aanbiedcijfers (gemiddeld 5x per jaar)
- Kan ervaren worden als serviceverlaging
- Het is een tussenstap

Voordelen & nadelen GFT inzameling hoogbouw

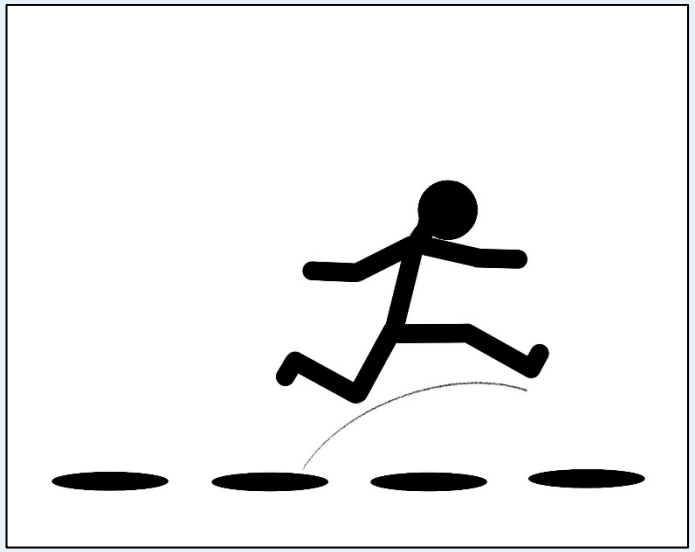
+ vastrecht gelijk voor alle huishoudens
+ milieuwinst: nog veel GF (16kg van 77kg) in restafval
+ bijdrage aan recycledoelstelling
+ We zamelen GFT in bij alle huishoudens
- Maatwerk benodigd (extra ambtelijke capaciteit)
- Eenmalige investering nodig
- Verhoging vastrecht voor bewoners appartementen

Bijpassende doelstelling voor 2030:

- 85 kilogram restafval (grof en fijn), en
- 65% recycling huishoudelijke afvalstoffen

Sprong voorwaarts, dat betekent:
we winnen zoveel mogelijk grondstoffen terug uit restafval door:

- Het scheiden van grondstoffen gemakkelijker te maken
- Hoeveelheid & kwaliteit grondstoffen te verbeteren
- Meer huishoudelijke afvalstoffen te recyclen

Dat doen we door:

- Alle grondstoffen aan huis in te zamelen, en
- Restafval naar ondergrondse verzamelcontainers te brengen
- Van de restafval minicontainer eventueel een OPK container te maken
- In te zetten op afvalpreventie

Scenario 3 Sprong voorwaarts

Argumenten voor:
+ Cittaslow (kwaliteit leefomgeving/gezond milieu/circulaire economie)
+ Milieuwinst (minder afval, meer grondstoffen, meer recycling)
+ besparing inzamel- en verwerkingskosten restafval

Kanttekeningen:
- Risico toename vervuiling grondstoffen
- Extra budget/ambtelijke capaciteit

Bijpassende doelstelling 2030:
Een reductie van 50% te verbranden restafval en grondstoffen ten opzichte van referentiejaar 2023:
- 55 kg fijn en grof restafval per inwoner per jaar, en
- 70% recycling huishoudelijke afvalstoffen

Hoekpunt kosten

Tendens:
- De grondstoffen- en afvalmarkt is volop in beweging
- Algemene teneur is dat kosten stijgen en opbrengsten van ingezamelde grondstoffen dalen
- Prijsstijgingen voor onder andere energie en brandstoffen
- CAO effect van de personeelskosten
- Verwerkingstarieven restafval stijgen (o.a. CO2 heffing, verbrandingsbelasting)

Altijd goed:
- Inzetten op kwaliteit grondstoffen & verminderen restafval

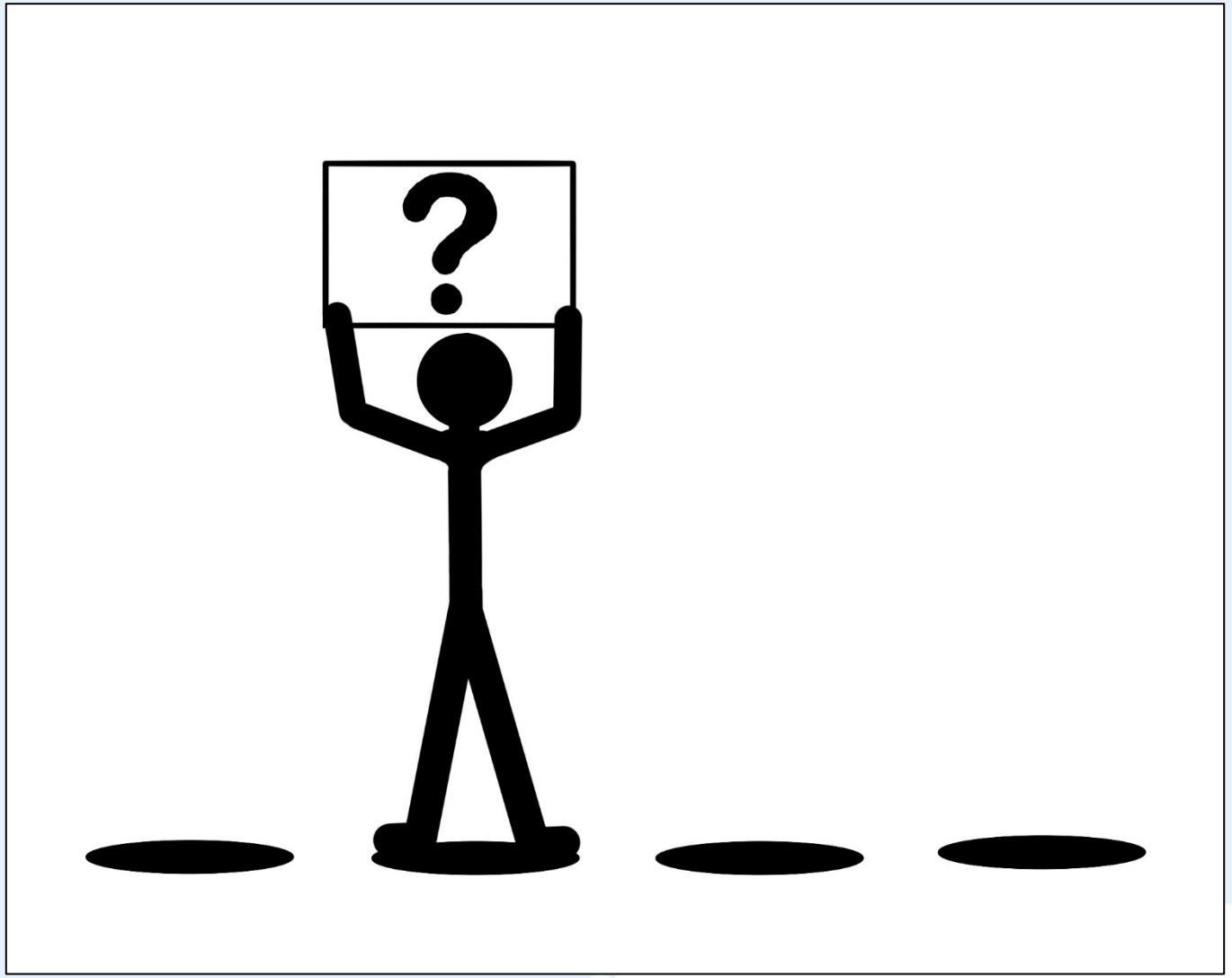
Mogelijke, specifiek kostenbesparingen voor Heerde:
- Naar 1 systeem oud papier inzameling (inclusief onderzoek ja/ja sticker)
- Wijziging distributie PMD zakken
- Terugdringen hoeveelheid GFT door stimuleren thuis composteren
- Dividend ROVA opnemen in afvalstoffenbegroting

Hoe verder?

1. Q1 2025 discussienota raadscommissie
2. Q2 2025 besluitvorming koersbepaling (incl. uitvoeringsagenda) college/raad
3. Q4 2025 vaststellen nieuwe afvalstoffenverordening (raad) & uitvoeringsbesluit (college)

Mogelijk afsplitsen onderdelen voor apart traject & en aparte tijdsplanning, denk bijvoorbeeld aan aanpassingen in de papierinzameling (incl. ja/ja sticker)

Vragen

Dilemma's

1. Willen we onze afvalstoffenheffing laag houden voor onze inwoners. Dan betekent dat dat er meer grondstoffen uit restafval moeten worden gescheiden. Dit kan ten koste gaan van service.

2. Willen we onze inwoners graag meer service bieden, maar zijn we ook bereid daarvoor meer te betalen?

3. Willen we als gemeente vol inzetten op circulariteit ook al betekent dat het gevolgen heeft voor de service die we bieden en de kosten?